ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1960

Vyhlásené: 31.10.1960 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**154**

# VLÁDNA VYHLÁŠKA

zo 7. októbra 1960

**o podnikových fondoch pracujúcich**

Vláda Československej socialistickej republiky ustanovuje:

## § 1
## Úvodné ustanovenie

Úspechy dosiahnuté v našom národnom hospodárstve umožňujú vytýčiť ďalšie veľké úlohy v hospodárskom a kultúrnom rozvoji pre dovŕšenie socialistickej výstavby a vytvorenie materiálno-technickej základne pre budúci postupný prechod ku komunizmu. Základom pre ďalší rýchly rozvoj výrobných síl, pre ďalšie prehlbovanie socialistických výrobných vzťahov, ako aj pre zvyšovanie životnej úrovne ľudu je stále širšia účasť všetkých pracujúcich na rozvoji výroby, na jej riadení a kontrole a na správe štátu smerom k budúcej komunistickej samospráve pri súčasnom posilňovaní demokratického centralizmu. V súvislosti s tým sa zvyšuje úloha spoločenských organizácií, najmä Revolučného odborového hnutia.

Významnou úlohou Revolučného odborového hnutia je sústavne vytvárať podmienky pre rozvoj a plné využitie iniciatívy pracujúcich a pre stále rozširovanie ich účasti na riadení, ako aj starať sa o neustály rast hmotnej a kultúrnej úrovne pracujúcich.

Účinným prostriedkom pri rozvíjaní tvorivej aktivity pracujúcich a pri zabezpečovaní ich aktívnej účasti na riadení sú podnikové fondy pracujúcich. Podnikové fondy pracujúcich podnecujú hmotný záujem všetkých pracujúcich na najlepšom plnení úloh podnikov a prispievajú k rozvoju socialistického súťaženia. Tieto fondy sa stávajú účinným zdrojom spoločenskej spotreby. Preto sa ďalej zvyšuje úloha odborových organizácií pri hospodárení s prostriedkami týchto fondov. Veľký význam podnikových fondov pracujúcich vyžaduje, aby sa jednotne upravili vo všetkých podnikoch.

## § 2
## Zriaďovanie podnikových fondov pracujúcich

(1) Podnikové fondy pracujúcich (ďalej len „fondy“) môžu sa zriaďovať v národných podnikoch, združeniach a v ostatných hospodárskych organizáciách štátneho socialistického sektora (ďalej len „podniky“).

(2) Fondy zriaďuje kompetentný minister alebo vedúci ústredného úradu (ďalej len „minister“) po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu. Fondy v podnikoch riadených národnými výbormi zriaďuje rada krajského národného výboru po dohode s krajskou odborovou radou a po vyjadrení krajského výboru príslušného odborového sväzu.

(3) V mimoriadnych prípadoch môže minister a u podnikov riadených národným výborom rada krajského národného výboru zriadiť fond i v útvare podniku, a to spôsobom uvedeným v odseku 2.

(4) Ustanovenia odsekov 2 a 5 platia obdobne o zrušovaní fondov.

### § 3
### Zdroje podnikových fondov pracujúcich

(1) Zdrojom fondov sú prostriedky vytvorené úspešným hospodárením podnikov, plynúce z neustále sa rozvíjajúcej výroby na základe najmodernejšej techniky pri rovnomernom plnení určených plánov a pri zabezpečení stále rastúcej kvality a technickej úrovne výrobkov a znižujúcich sa nákladoch na ich výrobu. Výnimočne je zdrojom fondu štátny rozpočet.

(2) Minister financií môže určiť ďalšie zdroje fondov.

### Podiely podnikovým fondom pracujúcich

### § 4

(1) Podnik, v ktorom je zavedená všeobecná úprava finančného hospodárenia,*) dostane štvrťročne pre fond podiel vo výške 0,4 % svojho úhrnného mzdového fondu plánovaného na príslušný štvrťrok; to isté platí o podniku, v ktorom je zavedená osobitná úprava finančného hospodárenia*) i normatívy osobnej hmotnej zainteresovanosti (prémiový fond). Podnik, v ktorom je zavedená osobitná úprava finančného hospodárenia bez normatívov osobnej hmotnej zainteresovanosti (bez prémiového fondu), dostane štvrťročne podiel vo výške 0,6 % uvedeného mzdového fondu.

(2) Podmienkou pre poskytnutie podielu je, že podnik v príslušnom štvrťroku splnil plán odbytu, plán zisku a ostatné štvrťročné ukazovatele, ktoré vopred určí minister. Ako ukazovateľov minister určí predovšetkým kvalitatívnych ukazovateľov, a to podľa miestnych pomerov a potrieb.

(3) Namiesto splnenia plánu odbytu sa vyžaduje splnenie plánu výkonov u tých podnikov, ktoré neplánujú odbyt.

Namiesto splnenia plánu zisku sa vyžaduje

a) u podnikov, ktoré majú pre tvorbu prémiového fondu určených iných ukazovateľov, ich splnenie,

b) u podnikov, v ktorých je zavedený iný spôsob zainteresovania než podielom z prírastku zisku alebo zo zisku,**) splnenie určených ukazovateľov,

c) u podniku s plánovanou stratou splnenie podmienky, že podnik relatívne neprekročí plánovanú stratu.

(4) Pri posudzovaní, či podnik splnil plán zisku (neprekročil plánovanú stratu), sa dosiahnutý hospodársky výsledok upravuje o čiastky, ktoré vyplynuli z takých zmien cien, taríf a miezd, s ktorými sa v pláne nepočítalo.

(5) Štvrťročné podiely sa poskytujú na vrub celoročného podielu. Ak nesplní podnik podmienky pre poskytnutie celoročného podielu, prijaté štvrťročné podiely nevracia.

(6) U združení sú ukazovateľmi rozhodnými pre poskytnutie podielu príslušné ukazovatele za celú výrobno hospodársku alebo inú podobnú jednotku.

(7) Pôsobnosť prislúchajúca podľa predchádzajúcich odsekov ministrovi prislúcha, ak ide o podniky riadené národnými výbormi, rade krajského národného výboru.

## § 5

(1) Podnik, v ktorom je zavedená všeobecná úprava finančného hospodárenia, dostane ročne pre fond podiel vo výške 0,8 % svojho úhrnného mzdového fondu plánovaného na príslušný rok; to isté platí o podniku, v ktorom je zavedená osobitná úprava finančného hospodárenia i normatívy osobnej hmotnej zainteresovanosti (prémiový fond). Podnik, v ktorom je zavedená osobitná úprava finančného hospodárenia bez normatívov osobnej hmotnej zainteresovanosti (bez prémiového fondu), dostane ročne podiel vo výške 1,2 % uvedeného mzdového fondu. Percentná sadzba celoročného podielu fondu môže sa podniku (či so všeobecnou alebo osobitnou úpravou finančného hospodárenia) zvýšiť o 0,2 %, ak v období vypracovania návrhu ročného plánu príjme v ročnom pláne odbytu - alebo ak neplánuje odbyt, v pláne výkonov - úlohu vyššiu, než mu bola určená nadriadeným orgánom, alebo zlepší iný rozhodujúci ukazovateľ určený ministrom po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu. Zvýšenú percentnú sadzbu určí minister spolu s ústredným výborom príslušného odborového sväzu.

(2) Podmienkou pre poskytnutie podielu je, že podnik v príslušnom roku splnil plán odbytu, plán zisku a ostatné ročné ukazovatele, ktoré vopred určí minister. Ako ukazovatele minister určí predovšetkým kvalitatívne ukazovatele, a to podľa miestnych pomerov a potrieb.

(3) Namiesto splnenia plánu odbytu sa vyžaduje splnenie plánu výkonov u tých podnikov, ktoré neplánujú odbyt.

Namiesto splnenia plánu zisku sa vyžaduje

a) u podnikov, ktoré majú pre tvorbu prémiového fondu určených iných ukazovateľov, ich splnenie,

b) u podnikov, v ktorých je zavedený iný spôsob zainteresovania než podielom z prírastku zisku alebo zo zisku, splnenie určených ukazovateľov,

c) u podniku s plánovanou stratou splnenie podmienky, že podnik relatívne neprekročí plánovanú stratu.

(4) Splnenie plánovaného celoročného zisku alebo neprekročenie plánovanej celoročnej straty sa posudzuje podľa zisku (straty) upraveného na základe komplexného rozboru činnosti podniku; komplexné rozbory upravujú osobitné predpisy.

(5) Na vrub celoročného podielu sa zúčtujú vyplatené štvrťročné podiely, a to aj mimoriadne (§ 6).

(6) U združení sú ukazovateľmi rozhodnými pre poskytnutie podielu príslušné ukazovatele za celú výrobno hospodársku alebo inú podobnú jednotku.

(7) Pôsobnosť prislúchajúca podľa predchádzajúcich odsekov ministrovi prislúcha, ak ide o podniky riadené národnými výbormi, rade krajského národného výboru. V prípadoch uvedených v odseku 1 posledná veta rozhodne rada krajského národného výboru spolu s krajskou odborovou radou po vyjadrení krajského výboru príslušného odborového sväzu; v prípade uvedenom v odseku 1 veta tretia rozhodne po dohode s krajskou odborovou radou.

## § 6

(1) Podniku, ktorý zo závažných dôvodov nesplnil podmienky určené pre poskytnutie štvrťročného alebo celoročného podielu, môže minister po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu poskytnúť mimoriadny podiel; mimoriadny podiel nesmie byť vyšší než príslušný podiel, ktorý by podnik dostal, ak by podmienku splnil. Celoročný mimoriadny podiel sa poskytuje podľa výsledku ročného komplexného rozboru činnosti podniku. Pri

rozhodovaní o poskytnutí štvrťročného alebo celoročného mimoriadneho podielu sa prihliada aj na stav úrazovosti v podniku. Na úhradu mimoriadnych podielov sa použijú prostriedky centralizované u nadriadených orgánov a výnimočne i prostriedky určené na ten účel Ministerstvom financií.

(2) O poskytnutí mimoriadnych podielov podnikom riadeným národnými výbormi rozhoduje rada krajského národného výboru po dohode s krajskou odborovou radou a po vyjadrení krajského výboru príslušného odborového sväzu.

**§ 7**

(1) Minister je oprávnený po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu zvýšiť podniku celoročný podiel až o 20 %, ak podnik pri plnení úloh úspešne rozvíjal novú techniku, zabezpečoval vysokú efektívnosť investícií, tvorivo rozvíjal účasť pracujúcich na riešení všetkých problémov podniku, neustále zvyšoval úroveň socialistického súťaženia a uplatňoval jeho nové formy, správne uplatňoval dlhodobé normatívy, zabezpečoval skrátenie pracovného času maximálnou mobilizáciou vlastných zdrojov, sústavne zlepšoval bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci alebo inak prispel k lepšiemu plneniu svojich úloh a povinností voči spoločnosti a štátu. Na úhradu čiastky, o ktorú sa podiel zvýši, použijú sa prostriedky centralizované u nadriadených orgánov.

(2) Minister je oprávnený po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu skrátiť celoročný podiel až o 20 % podniku, ktorý síce určené ukazovatele splnil, avšak nezabezpečoval rovnomerné plnenie plánu, narúšal dodávateľsko-odberateľské vzťahy, nedodržoval plánovaný sortiment, dosahoval pritom zisk ekonomicky nesprávnym spôsobom, nezaisťoval bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci alebo inak nedostatočne zabezpečoval svoje úlohy a riadne plnenie svojich povinností voči spoločnosti a štátu.

(3) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa vzťahujú i na podniky riadené národnými výbormi; zvýšiť alebo skrátiť celoročný podiel je však oprávnená rada krajského národného výboru po dohode s krajskou odborovou radou a po vyjadrení krajského výboru príslušného odborového sväzu.

**Používanie prostriedkov podnikových fondov pracujúcich**

**§ 8**

(1) V podnikoch, v ktorých je zavedená všeobecná úprava finančného hospodárenia, ako aj v podnikoch, v ktorých je zavedená osobitná úprava finančného hospodárenia i normatívy osobnej hmotnej zainteresovanosti (prémiový fond), sa prostriedky fondov používajú:

a) na kultúrne, sociálne, zdravotné a telovýchovné účely, a to najmä na investície a iné predmety trvalej hodnoty a na poskytovanie príspevkov na podnikovú bytovú výstavbu;

b) na poskytovanie pôžičiek (bezúročných alebo úročiteľných) zamestnancom podniku na zloženie členských podielov stavebnému bytovému družstvu*) a na výstavbu bytov a rodinných domčekov, ako aj na poskytovanie pôžičiek na nákup rodinných domčekov v pohraničných oblastiach od organizácií štátneho socialistického sektora;

c) na poskytovanie príspevkov na družstevnú bytovú výstavbu;

d) na poskytovanie štipendií zamestnancom podniku;

e) na úhradu kúpeľných a rekreačných poukazov pre zamestnancov podniku, pridelovaných za zvláštne zásluhy;

f) na kolektívne i individuálne odmeňovanie pracovníkov podniku nepeňažnými odmenami za vynikajúce pracovné výkony, najmä v socialistickej súťaži, v zlepšovateľskom hnutí, za tvorivú

účasť pri riadení podniku a pri riešení všetkých problémov výroby, produktivity práce, rozvoja novej techniky a hospodárnosti, za správne uplatňovanie dlhodobých normatívov, za vytváranie podmienok pre skrátenie pracovného času maximálnou mobilizáciou vlastných zdrojov, prípadne z dôvodov určených vykonávacími predpismi, a to celkove najviac 10 % prostriedkov fondu.

(2) Ustanovenia odseku 1 platia i pre podniky, v ktorých je zavedená osobitná úprava finančného hospodárenia bez normatívov osobnej hmotnej zainteresovanosti (bez prémiového fondu). V prípadoch uvedených v odseku 1 písm. f) môžu sa v týchto podnikoch použiť prostriedky fondu na výplatu peňažných odmien; na výplatu peňažných odmien smie sa použiť celkove najviac 30 % prostriedkov fondu.

**§ 9**

(1) Prostriedky fondu sa majú použiť predovšetkým na vytváranie trvalých hodnôt.

(2) Výdavky na vrub fondu smú sa uskutočňovať len do výšky prostriedkov, ktoré sú skutočne už vo fonde.

(3) Prostriedky fondu sa používajú podľa ročného rozpočtu zostaveného v rámci päťročného rozpočtu. Návrh rozpočtov zostavuje príslušný orgán Revolučného odborového hnutia v spolupráci s vedením podniku. Rozpočet schvaľuje konferencia delegátov podniku zvolaná príslušným odborovým orgánom alebo členská schôdzka základnej organizácie Revolučného odborového hnutia. Rozpočty sú nedielnou súčasťou kolektívnych zmlúv zamestnancov podniku s jeho vedením.

(4) Vedúci podniku zodpovedá za uskutočnenie úloh vyplývajúcich pre vedenie podniku z rozpočtu fondu obsiahnutého v kolektívnej zmluve a za riadnu účtovnú agendu súvisiacu s hospodárením s prostriedkami fondu.

(5) Na niektoré rozpočtované výdavky fondu, ktoré majú trvalú povahu, môže podnik poskytnúť preddavok. Preddavok sa poskytuje na vrub budúcich podielov.

(6) Čiastky získané z prevodu alebo scudzenia majetku podniku zadovážného z prostriedkov fondu plynú do tohto fondu.

(7) Nepoužité prostriedky fondu koncom roku neprepadajú a prevádzajú sa do budúceho roku.

**§ 10**

(1) Riaditeľ podniku po dohode s príslušným orgánom Revolučného odborového hnutia môže vopred určiť, akú čiastku (štvrťročnú, celoročnú) dostanú z fondu jednotlivé závody, ak splnia ukazovatele, ktoré im riaditeľ podniku po dohode s príslušným orgánom Revolučného odborového hnutia vopred určí. Pritom je potrebné zvoliť také ukazovatele, ktoré zabezpečujú dobrú prácu celého podniku a ktoré závod môže ovplyvniť. Takými ukazovateľmi môže byť ukazovateľ výroby a znižovania nákladov, sortiment, kvalita, zníženie úrazovosti a iné ukazovatele.

(2) Ak splní závod určené ukazovatele, dostane z fondu určenú čiastku (odsek 1). Pokiaľ prostriedky fondu nestačia na výplatu tejto čiastky, doplní ich nadriadený orgán z centralizovaných prostriedkov. Po získaní prostriedkov do fondu podnik je povinný vrátiť čiastku, ktorú dostal od nadriadeného orgánu. V celkom výnimočných, ekonomicky odôvodnených prípadoch môže nadriadený orgán po vyjadrení príslušného orgánu Revolučného odborového hnutia túto povinnosť celkom alebo sčasti odpustiť.

(3) Podrobnosti upravia vykonávacie predpisy (§ 14).

### § 11
### Kontrola financovania a hospodárenia podnikových fondov pracujúcich

Hospodárenie s prostriedkami fondu a ich používanie kontroluje členská schôdzka základnej organizácie Revolučného odborového hnutia a príslušné orgány Revolučného odborového hnutia. Predpisy o kontrole financovania a hospodárenia podnikov vzťahujú sa i na ich fondy.

## Prechodné a záverečné ustanovenia

### § 12

(1) Podniky dostanú podiely za rok 1960 podľa doterajších predpisov platných pre ne 31. decembra 1960.

(2) Podnik, v ktorom 31. decembra 1960 je zavedená osobitná úprava finančného hospodárenia, prevedie na svoj investičný účet z fondu prostriedky určené na účely uvedené v § 9 odsek 1 písm. a) vyhlášky č. 65/1957 Ú. l. (Ú. v.) a 30 % z doplatku podielu za rok 1960; podnik môže z tohto doplatku previesť na svoj investičný účet i vyššiu čiastku.

(3) Ak sa v podniku zavedie po 31. decembri 1960 všeobecná úprava finančného hospodárenia, prevedie podnik do svojho prémiového fondu 30 % prostriedkov, ktoré sú vo fonde ku dňu, keď táto úprava sa v podniku zaviedla; okrem toho podnik prevedie do svojho prémiového fondu 30 % z podielov, ktoré dostal po tomto dni za predchádzajúce obdobie podľa sadzby určenej touto vyhláškou pre podniky, v ktorých je zavedená osobitná úprava finančného hospodárenia.

(4) Počínajúc 1. januárom 1961 podnik používa prostriedky fondu, ak nejde o prípady uvedené v odseku 2 a 3, na účely určené v § 8.

### § 13

Vláda alebo orgán ňou na to splnomocnený môže zo závažných dôvodov povoliť výnimky a odchýlky z tejto vyhlášky, prípadne určiť pre niektoré odvetvie odchylnú úpravu.

### § 14

Na vykonanie tejto vyhlášky vydajú podrobnejšie predpisy príslušní ministri po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu a s ministrom financií. Pre podniky miestneho hospodárstva vydá taký predpis minister financií po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu a po prerokovaní s radami krajských národných výborov.

### § 15

Zrušujú sa vládna vyhláška č. 65/1957 Ú. l. (Ú. v.) o podnikových fondoch pracujúcich, vládna vyhláška č. 86/1958 Ú. l. (Ú. v.) o úprave podnikových fondov pracujúcich, vládna vyhláška č. 96/1959 Ú. l. (Ú. v.) o ďalšej úprave podnikových fondov pracujúcich, a všetky predpisy vydané na ich vykonanie.

### § 16

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1961.

**Široký v. r.**

*) Vyhláška ministra financií č. 123/1960 Zb. o finančných zdrojoch niektorých hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora a o úhrade ich strát; vyhláška ministra financií č. 152/1960 Zb. o finančných zdrojoch hospodárskych organizácií riadených národnými výbormi a o úhrade ich strát.

**) § 11 vyhlášky ministra financií č. 123/1960 Zb., príp. § 11 vyhlášky ministra financií č. 152/1960 Zb.

*) Zákon č. 27/1959 Zb. o družstevnej bytovej výstavbe.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.